

Foto's genomen door de auteur in september 1996 in Kwahu-Tafo, Ghana.

Oude bomen

Sjaak van der Geest

‘Kan een oud lichaam mooi zijn?’ Ik vraag het aan een oude vrouw in Kwahu-Tafo, een dorp in Ghana. Ze schudt haar hoofd. Monica, rond de vijftig, die bij het gesprek aanwezig is, is het met haar eens. Als je oud wordt, krijg je rimpels en dat is het verlies van je schoonheid. Alleen de rijken die niet op het land hoeven te werken

en allerlei zelfjes en medicijnen kunnen kopen, slagen er soms in mooi te blijven, dat wil zeggen zonder rimpels. 'Ik vind een oude boom mooier dan een jonge', werp ik tegen. De oude vrouw is het gedeeltelijk met me eens: 'Ja, sommige oude bomen zijn mooi, maar andere krijgen allerlei bulten en groeien krom. Je kunt ze niet meer als timmerhout gebruiken.' Haar schoonheidsideaal heeft blijkbaar ook een praktische kant. Ik sta alleen met mijn idee dat een oude boom mooi kan zijn omdat hij krom en rimpelig is. Over mensen hoef ik het helemaal niet meer te hebben.

's Avonds, als ik met twee vrienden zit te eten, breng ik het onderwerp weer op. Yaw, twintig, hoeft geen moment na te denken. Hij vindt een jonge boom veel mooier dan een oude. Zijn takken zijn fris en zacht, zegt hij, en zijn stam is glad. Patrick, 45, heeft een filosofische inslag. Hij aarzelt. Hij vraagt zich blijkbaar af waarom ik de vraag gesteld heb. Hij voelt wel iets voor de oude boom. Maar waarom zijn de rimpels, puisten en vergroeiingen van een boom wel mooi en van een menselijk lichaam niet? Hij moet lachen. Die vergelijking gaat hem te ver.

De volgende dag ga ik een foto maken van de oude boom achter mijn kamer. Zodra de kinderen zien dat ik een fototoestel bij me heb, rennen ze naar me toe. Foto's maak je immers van mensen en zij hopen dat ik er een van hen neem. 'Vandaag niet', zeg ik en loop naar de oude boom. De kinderen blijven verbaasd staan. Dan roept er een: 'Hij maakt een foto van een boom!' Anderen nemen de kreet over. Enkele volwassenen steken hun hoofd uit het raam. Ze zijn even verbaasd als de kinderen en schudden hun hoofd. Als ik drie stappen vooruit zet en opnieuw een foto maak, dertig centimeter van de boom, begint het publiek te joelen. Zoiets vreemds hebben ze nog nooit gezien.

De boom heeft een gat en zit vol groeven en littekens. Mooi.